

Politica de coeziune a UE: 2,14 miliarde de euro pentru o tranzitie climatica justa în România

Datorita adoptarii Planului sau teritorial pentru o tranzitie justa (PTTJ), România va primi 2,14 miliarde de euro din Fondul pentru o tranzitie justa (FTJ), pentru a sprijini o tranzitie climatica justa catre o economie mai atractiva si mai verde, a anuntat vineri Comisia Europeana.

Fondul va viza regiunile cele mai afectate, ajutând astfel România sa își respecte angajamentul de a elimina treptat carbunele până în 2032. El va sprijini lucratorii afectati de tranzitia energetica actuala în efortul de a se orienta catre noi calificari si noi locuri de munca, fara a lasa pe nimeni în urma. De asemenea, fondul va oferi sprijin întreprinderilor mici si mijlocii (IMM-uri) si, în cazuri specifice, întreprinderilor mari, pentru a crea locuri de munca si a diversifica economia în regiunile de productie a combustibililor fosili si în regiunile cu emisii ridicate de dioxid de carbon.

De fondurile alocate vor beneficia sase judete: Dolj, Galati, Gorj, Hunedoara, Mures si Prahova. În Gorj si Hunedoara înca au loc activitati de extractie a carbunelui, în special în Valea Jiului. Dolj, Galati, Prahova si Mures au industrii cu emisii ridicate de dioxid de carbon, de exemplu pentru productia de otel, ciment si îngrasaminte, si se utilizeaza pentru încălzire energie pe baza de carbune.

FTJ va sprijini reabilitarea terenurilor industriale dezafectate din sectorul minier si a siturilor industriale abandonate, prin crearea de noi spatii verzi (de exemplu, parcuri, zone comerciale si zone rezidentiale destinate locuintelor sociale).

Finantarile vor viza diversificarea economica prin înfiintarea de IMM-uri în sectoare care promoveaza, de exemplu, economia circulara, activitatile traditionale precum artizanatul sau productia de materiale de constructie ecologice. Fondul va investi, de asemenea, în tehnologii din domeniul energiei din surse regenerabile si curate, cum ar fi hidrogenul, pentru a combate saracia energetica.

În cele din urma, fondul va contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera, prin promovarea productiei de otel verde la Galati si de amoniac verde la Azomures. Vor fi protejate astfel mii de locuri de munca în aceste sectoare energointensive si se va asigura mentinerea acestor industrii strategice în Europa.

Fondul va veni în ajutorul lucratorilor din industriile cu un consum mare de carbune si cu emisii ridicate de dioxid de carbon prin programe ample de formare pentru perfectionare si recalificare în vederea integrarii în noile sectoare verzi si pentru a fi pregatiti în perspectiva diversificarii economice planificate pentru regiunile vizate. Se estimeaza ca, numai prin intermediul acestor programe, vor fi formati aproape 30.000 de lucratori si vor fi create aproximativ 11.000 de noi locuri de munca.

FTJ sprijina teritoriile deosebit de afectate de tranzitia catre o economie neutra din punct de vedere climatic. Sprijinul se va baza pe strategia de dezvoltare definita în PTTJ. Teritoriile vizate sunt cele mai afectate din tara de tranzitia climatica. Acestea au fost identificate în cursul negocierilor dintre autoritatile române si Comisie privind acordurile de parteneriat si programele aferente pentru perioada 2021-2027. Acordul de parteneriat cu România a fost aprobat în iulie 2022.

PTTJ, elaborate de autoritatile nationale si regionale în strânsa consultare cu partenerii locali, identifica provocarile si nevoile de dezvoltare din fiecare teritoriu, precum si obiectivele care trebuie îndeplinite până în 2030. Ele stabilesc totodata actiunile planificate, cu mecanisme de guvernanta specifice.

Aprobarea PTTJ deschide calea către acordarea de finanțare din partea FTJ, precum și de fonduri specifice în cadrul celorlalti doi piloni ai Mecanismului pentru o tranziție justă (MTJ): o schema pentru o tranziție justă în cadrul InvestEU și o facilitate de împrumut pentru sectorul public pentru o tranziție justă, care combină granturi acordate de Comisie cu împrumuturi din partea Bancii Europene de Investiții.

MTJ este un instrument-cheie menit să asigure faptul că tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic are loc într-un mod echitabil și că nimeni nu este lăsat în urmă. Mecanismul oferă sprijin specific pentru a contribui la mobilizarea a aproximativ 55 de miliarde EUR în perioada 2021-2027 în regiunile cele mai afectate. Partenerii locali și toate părțile interesate pot obține sprijin și acces la bune practici și experiențe în întreaga UE prin intermediul Platformei pentru o tranziție justă, facilitând-se astfel accelerarea tranziției juste.